

METODOLOGIA DE ACREDITARE, EVALUARE PERIODICĂ, ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE A CENTRELOR COMUNITARE DE ÎNVĂȚARE PERMANENTĂ

Capitol I Dispoziții generale

Art. 1. (1) Prezenta metodologie reglementează modul de acreditare, evaluare periodică, organizare și funcționare a centrelor comunitare de învățare permanentă.

(2) Prin învățare sau educație permanentă se înțelege totalitatea activităților de învățare realizate de fiecare persoană pe parcursul vieții, în contexte formale, nonformale și informale, în scopul formării sau dezvoltării competențelor dintr-o multiplă perspectivă: personală, civică, socială ori ocupațională.

Art. 2. (1) Centrul comunitar de învățare permanentă, numit în continuare Centru, este entitate publică în subordinea autorităților administrației publice locale, înființată prin hotărâre a autorității deliberative a administrației publice locale, în parteneriat cu furnizorii de educație și formare, la propunerea autorităților executive, care implementează la nivelul comunității, politicile și strategiile în domeniul învățării pe tot parcursul vieții pentru dezvoltarea comunității și îmbunătățirea calității vieții oamenilor.

(2) Unitățile și instituțiile de învățământ, de sine stătător sau în parteneriat cu autoritățile locale și alte instituții și organisme publice și private, cum ar fi case de cultură, furnizori de formare continuă, parteneri sociali, organizații neguvernamentale și altele asemenea pot organiza Centre la nivel local, pe baza unor oferte de servicii educaționale adaptate nevoilor specifice diferitelor grupuri-țintă interesate.

(3) Centrele pot fi înființate ca instituții publice de subordonare locală sau ca activități pe lângă o instituție de subordonare locală finanțată integral din bugetul local, cu condiția încadrării în numărul maxim de posturi aprobat unității administrativ teritoriale și în plafonul cheltuielilor de personal.

Art. 3. (1) Scopul Centrului este să răspundă flexibil și adaptat nevoilor de educație permanentă ale membrilor comunității, în cadrul unei entități publice adecvate.

(2) La activitățile desfășurate în Centru poate participa orice cetățean român, fără discriminare, precum și orice cetățean străin rezident pe teritoriul României.

Art. 4. Principiile pe baza cărora funcționează Centrul sunt:

- a) principiul sustenabilității - îndeplinirea condițiilor necesare pentru asigurarea funcționării în comunitate atâta vreme cât există nevoia specifică, fără a afecta resursele alocate altor proiecte viitoare;
- b) principiul centrării pe cunoaștere – oferta se axează pe ceea ce absolvenții vor ști să facă și vor fi capabili să facă în practică, mai mult decât calificările formale – abordare axată pe rezultate;
- c) principiul abordării locale și integrate - oferta ține cont de nevoile locale dar și de specificul național, legislația în domeniu și tendințele în evoluția educației și pieței muncii;
- d) principiul abordării strategice – nevoia de formare nu este abordată separat ci integrat, această abordare ținând cont de toți factorii și resursele implicate, pentru a atinge obiectivele personale ale participanților dar și pe cele ale comunității.

Art. 5. Activitatea Centrului vizează:

- a) identificarea periodică și satisfacerea nevoilor de educație permanentă la nivelul comunității locale pentru toate categoriile de copii, tineri sau adulți, prin utilizarea de instrumente adecvate;

- b) corelarea studiilor și analizelor cu documentele de planificare strategică a educației și formării profesionale de la nivel județean – Planul Local de Dezvoltare a Învățământului (PLAI) și cu Planul Regional de Dezvoltare a Învățământului (PRAI);
- c) oferirea de informații actualizate și complete referitoare la tipurile de servicii educaționale formale și non-formale disponibile în comunitate sau în afara acesteia, utilizând mijloace diferite de comunicare;
- d) dezvoltarea și diversificarea serviciilor educaționale formale și non-formale pentru comunitate prin oferirea unor activități cât mai variate de învățare pe tot parcursul vieții;
- e) dezvoltarea și diversificarea competențelor sociale, profesionale și a abilităților de viață la membrii comunității;
- f) oferirea oportunităților de învățare permanentă cât mai aproape de beneficiari, în propriile lor comunități;
- g) creșterea nivelului de educație a membrilor comunității aparținând grupurilor dezavantajate, prin programe remediale, în vederea reducerii riscului de excluziune socială;
- h) creșterea șanselor de integrare socio-profesională și de dezvoltare personală pentru membrii comunității, prin oferirea de cursuri adaptate la nevoile pieței muncii și la nevoile personale;
- i) facilitarea integrării/reintegrării membrilor comunității pe piața muncii și crearea premiselor pentru învățarea pe tot parcursul vieții prin validarea rezultatelor învățării non-formale și informale;
- j) creșterea implicării active a cetățenilor în viața comunității prin promovarea voluntariatului și a conceptului de îmbătrânire activă;
- k) gestionarea informațiilor cu privire la participarea beneficiarilor la activitățile oferite de centru;
- l) promovarea valorilor culturii universale, naționale și locale;
- m) valorificarea tradițiilor și a capitalului uman de la nivelul comunității prin integrarea valorilor culturale locale în oferta de educație permanentă.

Capitol II

Organizare și funcționare

Art. 6. – (1) Centrul funcționează pe baza prezentei metodologii și a unui regulament elaborat de către autoritatea care îl înființează. Regulamentul acestuia se aprobă o dată cu actul juridic de înființare.

(2) În cazul în care oferta cuprinde programele de tip remedial pentru dobândirea sau completarea competențelor-cheie, inclusiv programe educaționale de tip „A doua șansă” sau programe de tip „zone de educație prioritară” pentru tinerii și adulții care au părăsit timpuriu sistemul de educație ori care nu dețin o calificare profesională, acestea trebuie avizate de inspectoratele școlare județene/al Municipiului București.

(3) În cazul în care oferta cuprinde cursuri de inițiere, calificare/recalificare, perfecționare și specializare profesională, Centrul trebuie să obțină avizul agențiilor județene pentru ocuparea forței de muncă, respectiv a Municipiului București.

(4) Condițiile minimale care trebuie îndeplinite cumulativ în vederea înființării unui centru comunitar de învățare permanentă sunt:

- a) existența unui spațiu adecvat pentru funcționarea centrului, deținut cu orice titlu legal, pentru o perioadă de minim 2 ani;
- b) asigurarea dotărilor necesare funcționării centrului, inclusiv tehnologie modernă de comunicare și conexiune la Internet;
- c) existența unei analize a nevoii de educație permanentă a comunității, care să justifice propunerea de înființare a centrului.

(5) Toți membrii comunității pot beneficia de activitățile oferite de centrul comunitar de învățare permanentă.

Art. 7. - (1) Justificarea necesității Centrului se fundamentează prin realizarea profilului comunității (din perspectivă teritorială, demografică, a ocupațiilor, serviciilor, psihosocială, instituțională, antropologico-culturală) care să evidențieze realitatea locală în dinamica ei și care se constituie în punctul de plecare pentru realizarea analizei de nevoi de educație permanentă la nivelul comunității. Profilul comunității conține orientativ următoarele tipuri de informații:

a) context socio-economic (ex. număr de locuitori, statutul ocupațional al membrilor comunității, nivel de dezvoltare economică, structura populației pe vârste și niveluri de educație, migrație, activități de bază ale locuitorilor din zonă, structura veniturilor populației, oportunități de ocupare în zonă, riscuri legate de piața forței de muncă);

b) context lingvistic și cultural (limba/limbile materne folosite în comunitate, structura etnică a populației, tradiții specifice, obiceiuri, istorie locală);

c) oferta educațională la nivelul comunității (școli, grădinițe, alte instituții cu rol educativ și de formare);

d) grupuri țintă și nevoi specifice de educație permanentă identificate la nivelul comunității;

e) orice alte date și informații relevante pentru justificarea nevoilor specifice de educație permanentă de la nivelul comunității.

(2) Profilul comunității conține, pe lângă informațiile de la alineatul (1), și o inventariere a tuturor resurselor disponibile în comunitate pentru funcționarea Centrului:

a) resurse financiare, publice sau private;

b) resurse umane;

c) resurse materiale, cum ar fi: spații, echipamente, tehnologie;

d) parteneri potențiali, cum ar fi: instituții publice, culte recunoscute de lege, persoane juridice cu scop lucrativ, organizații neguvernamentale, media sau alte instituții de drept public și privat interesate.

Art. 8. - (1) Activitățile Centrului sunt organizate în spații adecvate, astfel amenajate încât să asigure integritatea fizică și psihică a participanților și să respecte prevederile legale în vigoare referitoare la spațiile destinate educației și formării profesionale.

(2) În funcție de natura lor, activitățile se pot organiza în spații adecvate, puse la dispoziție de autoritățile administrației publice locale sau de către partenerii Centrului, în condițiile stabilite prin prezenta metodologie.

Art. 9. - (1) Programul de desfășurare a activităților Centrului este stabilit de conducerea acestuia, împreună cu responsabilul fiecărui program de formare, angajat al centrului sau reprezentant al partenerilor, și este astfel adaptat încât să permită accesul facil al persoanelor din grupul țintă.

(2) Durata fiecărui program de formare este flexibilă și se stabilește de către coordonatorul activității și partenerii furnizori de educație și formare, în condițiile legii, după realizarea analizei de nevoi și consultarea cu beneficiarii.

(3) Programul de desfășurare a activităților de educație și formare care au ca scop obținerea unor competențe profesionale, atestate prin certificate de competențe/certificate de calificare profesională, se supune prevederilor legislației specifice.

(4) Organizarea programelor de formare profesională pentru adulți, finalizate cu certificate de calificare sau de absolvire cu recunoaștere națională, precum și evaluarea competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, se fac în condițiile reglementărilor prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată.

Capitol III

Structură

Art. 10. - (1) Organigrama Centrului este stabilită prin actul juridic de înființare și acoperă minimum patru arii de competență: management/coordonare, servicii educaționale, utilizarea noilor tehnologii de informare și comunicare, administrativ-financiar.

(2) Centrul poate iniția colaborări cu specialiști din diverse domenii de activitate, remunerați sau voluntari (profesori, metodiști, muzeografi, bibliotecari, psihologi, oameni de afaceri, personal clerical, polițiști, medici, agricultori, întreprinzători locali, ingineri, meșteri populari, meșteșugari), care vor fi implicați în realizarea unor sesiuni de informare și formare pentru categorii diferite de beneficiari.

(3) Atribuțiile personalului Centrului se stabilesc de către autoritățile administrației publice locale.

Capitol IV

Atribuții, funcții și activități

Art. 11. Centrul are atribuțiile prevăzute de art. 344, alin. (1) din Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 12. Centrul poate funcționa îndeplinind cel puțin două atribuții din cele prevăzute în Legea nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare, una dintre acestea fiind în mod obligatoriu cea prevăzută de art. 344, alin 1 lit. d) din aceeași lege.

Art. 13. Centrul oferă o gamă variată de activități, adaptate la nevoile comunității. Aceste activități corespund mai multor funcții:

a) Educație și formare: programe de alfabetizare, programe educaționale pentru antepreșcolari și preșcolari, programe de educație remedială, programe de calificare, recalificare, specializare și perfecționare profesională, programe de educație nonformală, programe de certificare a competențelor cheie, programe de recunoaștere a rezultatelor învățării în contexte nonformale și informale.

b) Informare și consiliere;

c) Dezvoltare personală și comunitară, petrecerea timpului liber;

d) Coordonare și creare de rețele.

(2) Activitățile organizate de centrele comunitare de învățare permanentă nu înlocuiesc activitățile de educație din sistemul de învățământ preuniversitar, cu excepția activităților remediale.

Art. 14. Centrul își îndeplinește funcția de informare și consiliere în parteneriat cu furnizori publici sau privați de servicii de informare și mediere acreditați în condițiile legii, prin următoarele activități:

a) actualizarea periodică a informațiilor referitoare la ofertele de învățare pe parcursul vieții existente la nivel de localitate, județ, la nivel național și internațional;

b) servicii de informare în legătură cu oportunitățile de formare din comunitate, condițiile de acces, locurile de muncă disponibile grupate pe categorii etc.;

c) derularea în comunitate a unor activități de conștientizare a drepturilor individuale la educație și a modalităților variate de punere în practică a acestora;

d) inițierea și realizarea de studii de tip marketing educațional care să evidențieze gradul de utilitate și atractivitate a ofertelor de educație elaborate;

e) organizarea de rețele de sprijin reciproc pentru atingerea unor scopuri particulare - grupuri alcătuite din persoane de aceeași condiție care se unesc pentru a-și acorda asistență mutuală pentru satisfacerea unor necesități comune, pentru a depăși probleme de viață sau pentru a provoca schimbări personale sau sociale dorite de toți;

f) punerea la dispoziția beneficiarilor de cărți, publicații periodice și alte tipuri de materiale informative utile membrilor comunității, referitoare la educația pe tot parcursul vieții;

g) înființarea și punerea la dispoziția beneficiarilor a unei biblioteci/centru de documentare și a unei baze de date actualizate cu oferta de cursuri din comunitatea extinsă;

h) servicii de consiliere, în funcție de pregătirea profesională, nevoile personale sau competențele pe care doresc să le dobândească beneficiarii, inclusiv consiliere în alegerea traseului educațional, a stagiilor de formare și practică, consiliere și orientare profesională (în colaborare cu alți organizații, cum ar fi Centrele de Resurse și Asistență Psihopedagogică, furnizori de formare publici și privați);

i) consiliere în utilizarea instrumentelor dezvoltate la nivel european (Europass și Youthpass), a pașaportului lingvistic;

j) consiliere referitoare la portofoliul de educație permanentă;

k) informare și consiliere referitoare de mecanisme de validare a rezultatelor învățării în contexte nonformale și informale;

l) înființarea și punerea la dispoziția beneficiarilor a unei baze de date actualizate cu specialiști-formatori de educație și formare profesională din comunitate.

Art. 15. (1) Centrul își îndeplinește funcția de coordonare și creare de rețele de educație permanentă prin încheierea de parteneriate cu alte instituții și organizații, cum sunt: instituții de cultură, direcții și agenții publice județene, servicii publice de asistență socială și alți furnizori publici și privați de servicii sociale, culte recunoscute de lege, organizații neguvernamentale, furnizori publici sau privați de formare, societăți private, consorții școlare, palate și cluburi ale copiilor, muzee, case de cultură și prin realizarea de rețele on line la nivel local, interjudețean, național, internațional.

(2) În cazul încheierii unor parteneriate public-private, se va respecta legislația specifică în vigoare.

Art. 16. Pentru a îndeplini atribuțiile stabilite prin lege în domeniul învățării pe tot parcursul vieții, oferta de cursuri a Centrelor acoperă trei paliere majore:

- a) alfabetizare, educație remedială și sprijin educațional adecvat;
- b) formarea și dezvoltarea competențelor profesionale;
- c) dezvoltare personală și comunitară și petrecerea timpului liber.

Art. 17. - (1) În domeniul educației remediale, grupul țintă este reprezentat de persoanele cu probleme educaționale specifice, cum ar fi: analfabetism, abandon școlar, analfabetism funcțional, întârzieri în dobândirea cunoștințelor și a competențelor specifice grupei lor de vârstă, lipsa unei calificări profesionale.

(2) Caracteristicile cursurilor de alfabetizare și de completare a studiilor organizate de Centru sunt:

- a) se derulează doar în școli, fie că este vorba de unități școlare acreditate ca centre comunitare de învățare permanentă, fie școli partenere ale centrului din comunitate;
- b) se organizează în situația în care există nevoie de astfel de cursuri în comunitate, iar membrii comunității nu au acces la școlile care implementează aceste programe în județ;
- c) durata și programul cursurilor de alfabetizare și pentru programul „A doua șansă” se stabilesc conform metodologiilor specifice elaborate de Ministerul Educației Naționale.

Art. 18. Programele de formare profesională care au ca scop inițierea, calificarea/recalificarea, perfecționarea și specializarea profesională se vor desfășura în conformitate cu legislația specifică în vigoare.

Art. 19. - (1) Activitățile și cursurile din domeniul dezvoltării personale, comunitare și al petrecerii timpului liber pot fi variate, fiecare centru stabilind tipul de cursuri oferite în funcție de cererea exprimată în comunitate.

(2) În stabilirea ofertei de cursuri și activități din domeniul dezvoltării personale, comunitare și al petrecerii timpului liber se parcurg următoarele etape:

- a) investigarea nevoilor și dorințelor membrilor comunității, pe categorii de vârstă, identificarea domeniilor care prezintă cel mai mare grad de atractivitate pentru beneficiari și includerea acestora în oferta de cursuri;
- b) identificarea tuturor resurselor disponibile în comunitate pentru susținerea activităților respective, cum ar fi: spații, echipamente, voluntari, profesioniști disponibili, societăți private, organizații neguvernamentale;
- c) identificarea surselor de venituri necesare: bugetul local, taxe de participare, granturi sau alte tipuri de finanțări interne și/sau externe, donații și sponsorizări;
- d) stabilirea tipurilor de activități și cursuri (tematică, durata, loc de desfășurare, finanțare, formatori, condiții de înscriere);
- e) elaborarea suporturilor de curs, editarea și tipărirea acestora (după caz).

(3) Caracteristicile cursurilor din domeniul dezvoltării personale, comunitare și al petrecerii timpului liber sunt:

- a) înscrierea la cursuri este necondiționată;
- b) durata cursului se stabilește în funcție de obiectivul cursului;

- c) se derulează gratuit sau cu taxă, în funcție de centru; taxa va fi stabilită în conformitate cu prevederile legale;
- d) sunt susținute de cadre didactice, profesioniști și/sau specialiști în diverse domenii, voluntari certificați
- (4) Domeniile de activități/cursuri de dezvoltare personală, comunitară și recreative pot fi:
 - a) Literatură, teatru, arte vizuale (desen, pictură, bandă desenată, sculptură, arta fotografică, film, metaloplastie, artă textilă, origami, design);
 - b) Tehnice și științifice, inclusiv inițiere sau perfecționare în utilizarea tehnologiei IT;
 - c) Sport;
 - d) Ecologie și protecția mediului;
 - e) Sănătate și stil de viață sănătos, prevenirea comportamentelor dăunătoare;
 - f) Valorificarea culturii și tradițiilor locale, obiceiuri tradiționale și meșteșuguri;
 - g) Muzică și dans;
 - h) Istorie, arhitectură, patrimoniu cultural;
 - i) Drumeții, excursii;
 - j) Gastronomie;
 - k) Despre viața de familie;
 - l) Educație juridică de bază;
 - m) Cursuri de dezvoltare personală;
 - n) Educație antreprenorială;
 - o) Comunicare;
 - p) Voluntariat;
 - r) Educația părinților;
 - s) Integrarea pe piața muncii;
 - t) Educație media;
 - u) Prevenirea dezastrelor și reducerea riscurilor asociate;
 - v) Educație rutieră și pregătire pentru școala de șoferi;
 - x) Abilități de viață și educație civică;
 - y) Limbi străine moderne (engleză, spaniolă, franceză, italiană etc.)
 - z) Alte activități.

Capitol V

Finanțare

Art. 20. Centrele înființate ca instituții publice finanțate integral din bugetul local se finanțează din veniturile proprii ale autorităților administrației publice locale, granturi sau alte tipuri de finanțări interne și/sau externe, donații și sponsorizări, taxe de participare aprobate ca taxe speciale, în conformitate cu prevederile legale.

Art. 21. Centrele înființate ca activitate pe lângă o instituție publică de subordonare locală, finanțată integral din bugetul local sau ca instituții publice finanțate integral din venituri proprii se finanțează din venituri proprii (taxe de participare, alte taxe), granturi sau alte tipuri de finanțări interne și/sau externe, donații și sponsorizări, în conformitate cu prevederile legale.

Art. 22. Activitatea Centrelor înființate ca instituții publice finanțate din venituri proprii și subvenții se finanțează din venituri proprii, subvenții din bugetul local, granturi sau alte tipuri de finanțări interne și/sau externe, donații și sponsorizări.

Capitol VI

Autorizarea/acreditarea și evaluarea periodică

Art. 23. - (1) Centrul este autorizat/acreditat și evaluat periodic, în funcție de serviciile oferite, de către Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă și, după caz, Autoritatea Națională a Calificărilor/Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar, conform unei proceduri specifice.

(2) Procedura de autorizare/acreditare și evaluare periodică se aprobă prin ordin comun al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice și al ministrului educației și cercetării științifice.

Art. 24. Activitatea educațională a Centrului se desfășoară în conformitate cu reglementările legislative și metodologice în vigoare.

Capitol VII

Tipul și regimul actelor și documentelor eliberate

Art. 25. - (1) În funcție de specificul activității, Centrul poate elibera documente care să ateste dobândirea anumitor cunoștințe, abilități, competențe, calificări.

(2) Documentele eliberate de Centru diferă în funcție de durata și specificul activității și pot fi: adeverințe, atestate, certificate de calificare profesională, certificate de competențe, diplome.

(3) La finalizarea cursurilor remediale tip „A doua șansă” și a cursurilor unor programe educaționale tip „Zone de educație prioritară”, se eliberează documente conform legislației în vigoare.

(4) La finalizarea programelor de inițiere, calificare/recalificare, perfecționare și specializare, documentele se eliberează în conformitate cu prevederile ordonanței Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată și a actelor subsecvente;

(5) Pentru cursurile având ca grup țintă copii și tineri, se pot elibera certificate de competențe, în condițiile legii, dacă centrul este acreditat în acest sens sau colaborează cu parteneri acreditați pe domeniul respectiv. Aceste certificate pot completa portofoliul educațional al participantului;

(6) Pentru cursurile recreative și de dezvoltare personală și comunitară, se pot elibera diplome sau adeverințe, care atestă perioada de participare la cursuri și, în cazul cursurilor acreditate, nivelul de competențe.

(7) Pentru voluntarii care desfășoară activitate în centru, certificarea acestei activități se face conform legislației care reglementează activitatea de voluntariat în România.

(8) Pentru cursurile finalizate cu obținerea unor competențe cheie, se pot elibera diplome sau certificate care să cuprindă nivelul de cunoștințe și abilități ale absolventului. Acestea se eliberează doar în urma promovării unui examen, care se desfășoară conform legislației în vigoare.

Art. 26 - (1) Centrul eliberează documente care validează și certifică rezultatele educației nonformale și informale, dacă a fost autorizat în acest sens, în conformitate cu prevederile legale.

(2) Certificarea competențelor profesionale dobândite în contexte nonformale și informale, corespunzătoare calificărilor înscrise în Registrul național al calificărilor, se face în conformitate cu prevederile legislației specifice.

(3) Certificarea rezultatelor învățării nonformale și informale, altele decât cele de la alineatul (2), se face conform prevederilor Legii educației naționale nr. 1/2011.

Art. 27. Fiecare centru păstrează o evidență permanentă a documentelor eliberate, în registre specifice, conform legislației în vigoare.